

Altsasu, 1.000 dies en la memòria

written by Germán Gorraiz López | 18 d'agost de 2019

Haz [click aquí](#) para leer el artículo en castellano

El dissabte passat, tres nois d'Altsasu van complir 1.000 dies de presó incondicional sense sentència ferma i amb una total absència de seguretat jurídica per ser refusada una part dels arguments dels seus advocats defensors per part de la Fiscalia de l'Estat, la primera missió de la qual és "vetllar per la seguretat jurídica dels ciutadans d'Espanya", la qual cosa confirmaria l'aforisme de Blaise Pascal: "La força sense justícia és tirania".

L'atestat policial de la nit dels fets va ser redactat per la Guàrdia Civil i comunicat simultàniament a tots els mitjans de comunicació de l'*statu quo* de l'Estat espanyol i emparat per "l'espiral del silenci" dels mitjans de comunicació de masses, va aconseguir fixar en el subconscient col·lectiu la idea que "el cas Altsasu és terrorisme". Mitjançant una deliberada i sufocant acumulació de missatges d'un sol signe ("els xavals d'Altsasu són cadells d'ETA").

El Tribunal Suprem va decidir que l'anomenat Cas Alsasua "tindria encaix en l'article 573.1 del Codi Penal" i, en conseqüència, que fos jutjat per l'Audiència Nacional com a "fets constitutius d'un delicte de terrorisme" a petició del Fiscal de l'Audiència Nacional. Així, vuit joves d'Altsasu van ser condemnats per l'Audiència Nacional a penes que oscil·len entre els 2 i els 13 anys per un delicte d'odi i lesions després d'un aldarull amb dos membres de la Guàrdia Civil i les seves parelles que va derivar en un comunicat mèdic de "lesions menors" i que en el seu moment va ser qualificat pel coronel en cap de la Guàrdia Civil de Navarra com a "delictes d'odi", per la qual cosa la sentència de l'Audiència Nacional

seria segons fonts judicials “un autèntic disbarat jurídic”, fet que va provocar una immediata reacció de repulsa popular i institucional.

L'Audiència Nacional i el principi *favor libertatis*

El supòsit IV de la citada resolució 1.900 del Consell d'Europa, assenyala que existirien presos polítics si “per motius polítics, la detenció i ingrés a la presó es produeixi de manera discriminatòria en comparació amb altres persones”, premisses que es complirien després de la interlocutòria signada per la Sala 2a de l'Audiència de Navarra. Aquesta interlocutòria va resoldre mantenir en llibertat els cinc membres de la Manada (condemnats a nou anys de presó i sense sentència ferma) en argumentar que “el que en cap cas pot perseguir-se amb la presó provisional són finalitats punitives o d'anticipació de la pena amb l'atenuant d'haver passat a la presó provisional prop de dos anys” i conclou amb “l'aplicació del principi *favor libertatis* (a favor de la llibertat) que “impel·leix a l'elecció i aplicació de la norma menys restrictiva de la llibertat”, amb el qual existiria un clar greuge comparatiu amb el cas Altsasu.

Descartat finalment el “delicte de terrorisme” sol·licitat en primera instància pel Fiscal José Peral, la Sala d'Apel·lacions de l'Audiència Nacional resol mantenir la condemna fixada per la Secció Primera d'aquest Tribunal per als set joves de la localitat navarresa d'Altsasu (penes que oscil·len entre dos i tretze anys de presó) després de ser-los aplicat l'agregant de “discriminació ideològica”, la qual cosa segons fonts jurídiques “podria indicar el camí a seguir en casos d'atacs a juristes o polítics a Catalunya”.

El 18 de setembre el Tribunal Suprem celebrarà la vista pública en la qual revisarà les condemnes imposades als joves de Altsasu per l'Audiència Nacional tot i que no s'esperen grans novetats, per tant el cas Altsasu serà un procés

judicial de llarg recorregut (recurs al Tribunal Constitucional) que acabarà indefectiblement en el Tribunal Europeu d'Estrasburg qui tornarà a donar una estirada d'orelles a la Justícia espanyola però que no impedirà que aleshores els nois d'Altsasu s'hagin deixat a la presó somnis i esquinçalls de llibertat, perquè segons Robert Green Ingersoll: "el que la llum és per als ulls, l'aire ho és per als pulmons, l'amor ho és per al cor, la llibertat és per a l'ànima de l'home".

Altsasu i la banalitat del mal

Per a entendre la sentència contra els joves d'Altsasu caldria recórrer a la Doctrina Aznar, que tindria com a eixos principals la culminació de la "derrota institucional d'ETA per a impedir que el terrorisme trobi en els seus socis polítics l'oxigen que li permeti sobreviure a la seva derrota operativa" amb l'objectiu últim de "criminalitzar a grups i entitats díscolts i refractaris al missatge de l'establishment dominant de l'Estat espanyol", tenint a l'Audiència nacional com a braç executor i a la jutge Lamela com la seva més destacada capdavantera.

Tot això serien elements constituents de l'anomenada "perfecció negativa", terme emprat pel novel·lista Martín Amis per a designar "l'obscena justificació de l'ús de la crueltat extrema, massiva i premeditada per un suposat estat ideal". No obstant això, la teòrica política jueva-alemanya Hannah Arendt en el seu llibre *Eichmann a Jerusalem*, (subtitulat *Un informe sobre la banalitat del mal*), ens va ajudar a comprendre les raons de la renúncia de l'individu a la seva capacitat crítica (llibertat) al mateix temps que ens alerta de la necessitat d'estar sempre vigilant davant la previsible repetició de la "banalització de la maldat" per part dels governants de qualsevol sistema polític, inclosa la sui generis democràcia espanyola.

"La por i no la banalitat del mal, fa que l'home renunciï a

la seva voluntat crítica però és important no perdre de vista que en aquest acte el subjecte continua sent èticament responsable de la seva renúncia” (Maximiliano Korstanje)